

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: S.S., státní příslušnost Ukrajina, zastoupeného: Mgr. Andreou Eger, advokátkou,
 se sídlem Tachov, nám. Republiky 60, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR**, se
 sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, Poštovní schránka 21/OAM, v řízení o žalobě proti
 rozhodnutí ze dne 20.7.2015, č.j. OAM-347/ZA-ZA02-ZA02-2015,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce v **žalobě** namítal, že i přesto, že je napadené rozhodnutí obsáhlé, není dostatečně odůvodněno a obsahuje zcela nesprávné posouzení jeho životní situace, kdy tato situace je ze strany žalovaného bagatelizována s odůvodněním, že v zemi zmítané občanskou válkou postačí, aby se žalobce přestěhoval. Z tohoto důvodu považuje žalobce výše uvedené rozhodnutí za nezákonné a podává proti tomuto rozhodnutí žalobu. Žalobce uvedl, že žalovaný vycházel z nepřesných informací při posuzování situace na Ukrajině a rovněž vůbec nehodnotil extrémní nárůst korupce a naprosté ignorace právních předpisů úředním aparátem. Konstatoval, že všechny podmínky, zejména podmínky uvedené v § 12 písm. b) zákona o

azylu, splňuje a žalovaný zamítl jeho žádost pouze na základě zprostředkovaných a nepřesných informací. Žalobce považoval za podstatné uvést, že splňuje postavení uprchlíka dle čl. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků z 31. ledna 1967. Podle žalobce je tedy zcela nesprávné tvrzení žalovaného, že jej nelze považovat za uprchlíka.

Žalobce dále uvedl, že má zcela odůvodněnou obavu, že bude v zemi svého původu pronásledován pro svou příslušnost k sociální skupině (obyvatel Donbaské oblasti), kdy se sám stal obětí zejména verbálních útoků na svou osobu právě pro svůj původ. Tyto útoky byly provedeny i příslušníky bezpečnostních sborů Ukrajiny. Podle žalobce nelze pominout ani fakt, že žalovaný zcela nesprávně vyhodnotil snahu vyhnout se bojům v občanské válce za vyhýbání se vojenské službě. V případě žalobce se nejedná o snahu vyhnout se vojenské službě, neboť tu absolvoval a jistě by k obraně svého státu vůči vnějšímu nepříteli rádně narukoval. V dané situaci se však nejedná o obranu svého státu, ale o povinnost bojovat proti svým krajanům, přátelům a blízkým v občanské válce vyvolané vinou zcela nevhodných kroků vlády Ukrajiny, kdy jako příklad žalobce uvedl jazykovou reformu a omezení přístupu k úřadům více jak 40% obyvatel.

Dále žalovaný podle žalobce při svém rozhodování zcela ignoroval fakt, že žalobci hrozí v zemi jeho původu smrt. Jednak účastí v občanské válce bez řádného bojového výcviku anebo z rukou ozbrojených složek Ukrajiny, neboť by byl zejména vzhledem k jeho původu považován za teroristu. Žalobce byl toho názoru, že je nepochybné, že tato smrtelně nebezpečná rizika nelze eliminovat pouhým přestěhováním v rámci Ukrajiny. Naopak žalobce zvolil jedinou možnou cestu, a to útěk do stabilní a válkou nijak nezasažené země, jakou je Česká republika. Žalobce poukázal na to, že sám uvedl, že byl terčem útoků ze strany obyvatelstva i v oblasti, kterou považuje žalovaný za bezpečnou, a kde určitou dobu žalobce pracoval, tedy v Čerkaské oblasti. Z tohoto je tedy podle žalobce zřejmé, že byl pronásledován a že i nadále mu hrozí pronásledování pro jeho původ. Rovněž je zcela jednoznačné, že mu hrozí v zemi původu smrt. Žalobce uvedl, že ohledně účasti v občanské válce nemá na výběr, buď bude bojovat na straně armády proti svým blízkým, přátelům a krajanům, nebo bude násilím donucen bojovat na straně rebelů proti armádě. Pokud by se rebelům opětovně vzepřel, byl by pravděpodobně okamžitě zastřelen. Pakliže by narukoval do armády, vystavil by smrtelnému nebezpečí svou rodinu.

Žalobce konstatoval, že splňuje rovněž podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14a zákona o azylu, a to z důvodu uvedeného v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, neboť vnitřní ozbrojený konflikt na Ukrajině má rovněž i mezinárodní rozměr, kdy se do konfliktu vměšují cizí mocnosti, které bojovníky obou stran finančně a vojensky podporují. Je tedy zcela zřejmé, že konflikt není přechodný a lze předpokládat jeho eskalaci. Uvedl, že v současné době na Ukrajině bují korupce, úřednický aparát nerespektuje a překrucuje právní normy. Armádní vybavení je rozkrádáno, není poskytován ani základní výcvik. Mobilizovaní branci jsou po 14 dnech naprosto nedostatečného výcviku vysláni ihned do bojových operací, kde s nedostatečnou výzbrojí nemají šanci přežít. I tento zcela nelidský a nedůstojný postup ukrajinské armády má vliv na stále nekončící boje a vysoké lidské ztráty. Jestliže je tedy postavení žalobce takové, že se de facto ocitl mezi tzv. „dvěma mlýnskými kameny“, kdy mu při výběru jakékoliv alternativy hrozí smrt, není možné, aby stát, založený na demokratických

principech a respektující lidská práva, nepřiznal žalobci postavení uprchlíka a pouze mu sdělil, že se může přestěhovat na jiné místo. Takový postup je zcela v rozporu s ochranou lidských práv, ke které se Česká republika hrdě hlásí. Žalobce měl za to, že, že má postavení uprchlíka podle mezinárodních smluv, byl pronásledován a napaden pro svůj původ, hrozí mu při návratu na Ukrajinu smrt, je nucen k aktivní účasti v občanské válce, kdy by bojoval proti svým blízkým, přátelům a krajanům, nemůže řešit svou zcela bezvýchodnou situaci pomocí přestěhování do jiné části Ukrajiny, splňuje podmínky pro udělení azylu a s ohledem na zásadu ad maiore ad minus i podmínky pro udělení doplňkové ochrany.

Žalovaný ve svém **vyjádření k podané žalobě** konstatoval, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je obava z válečného stavu na Ukrajině, obava z odvodu do armády a ohrožení ze strany soukromých osob. K žadatelovým obavám z odvodu do armády, žalovaný tak jako v napadeném rozhodnutí uvedl, že samotná povinnost každého občana Ukrajiny, včetně žadatele, účastnit se základní vojenské služby nebo v rámci mobilizace jakéhokoli dalšího výcviku či dokonce bojových operací, pokud je evidentně zaměřena na veškeré bojeschopné muže bez ohledu na jejich rasu, národnost či náboženství atd., nemůže být chápána jako pronásledování jednotlivců ze strany ukrajinských státních orgánů, a to ani v případě následného nasazení vojáků do konfliktních oblastí. Z tohoto důvodu tak nelze žalobcem prezentované obavy shledat azylově relevantními. Branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, což uznává nejen Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (Ženevská konvence), ale i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, a vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků vydané Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v Ženevě v září roku 1979 *„člověk jasně není uprchlíkem, pokud jeho jediným důvodem pro dezerci či vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strach z boje“*. Nejvyšší správní soud v Brně v rozsudku ze dne 22.12.2004, č.j. 7 Azs 321/2004 uvedl, že: *„Neexistence ustanovení, které by zaručovalo právo nevykonávat vojenskou službu, sama o sobě důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu není. Pokud se stěžovatel dovolává nepříjemností v případě výkonu vojenské služby, případně obav z jejího nenastoupení, pak tato obava nezakládá odůvodněný strach podřaditelný pod §12 zákona o azylu. Konečně i v zemi, kde se stěžovatel domáhá udělení azylu, je nenastoupení vojenské služby pokládáno za trestný čin, jakkoliv je zde možnost náhradní vojenské služby dlouhodobě umožněná, a tento trestný čin zůstává zachován, jakkoliv dokonce povinnost základní vojenské služby byla zrušena.“* Žalovaný v této souvislosti odkázal též na Usnesení Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 4. srpna 2015, č.j. 6 Azs 113/2015 – 30, kde je uvedeno, že: *„Problematikou služby v armádě, resp. jejího odmítání jakožto azylově relevantního důvodu (přitom stěžovatel ani neuvádí, že by odmítal službu ve zbrani z důvodů svědomí nebo náboženského vyznání) se Nejvyšší správní soud zabýval opakovaně, např. již v rozsudku ze dne 29. března 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 či v rozsudku ze dne 7. srpna 201, č.j. 2 Azs 17/2012-44, kde uvedl, že: „Samotné odmítání odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“ Branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním*

požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Tyto závěry plně dopadají i na nyní projednávanou věc, přičemž stěžovatel nenaplnil podmínky, za jejichž splnění by povolání k výkonu vojenské služby představovalo pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.“ K tvrzení žalobce o jeho obavách, že bude v zemi původu pronásledován pro svou příslušnost k sociální skupině - obyvatel Donbaské oblasti, neboť on sám se stal již obětí verbálních útoků na svou osobu pro svůj původ, žalovaný uvedl, že v daném případě vůbec nepřichází v úvahu, že by mohl žalobce patřit k nějaké pronásledované sociální skupině, neboť *"Sociální skupina"*, jak uvádí Nejvyšší správní soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 18. 7. 2007, č.j. 9 Azs 33/2007-78, *„není pojmem z pohledu zákona o azylu přesně definovaným a definovatelným. Jde naopak o pojem spíše neurčitý, jehož obsah a zejména rozsah blíže určuje a ohraničuje až judikatorní praxe správních soudů. Nejvyšší správní soud již judikoval, že za "sociální skupinu" je možno pokládat skupinu osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů nebo společenských obyčejů apod.“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49). Rozhodující je, aby taková skupina osob vykazovala relevantní společné znaky, jež mohou v určitém státě za určitých podmínek zakládat důvody pro pronásledování. Musí jít o specifické znaky, kterými se vyznačuje každý jednotlivec patřící do dané skupiny osob a které zároveň sdílí tito jednotlivci jako celek – jako skupina jednotlivců. Typicky může jít o sexuální menšiny, nebo jiné skupiny jevící znaky či odlišnosti způsobilé k pronásledování. *Určitá sociální skupina ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu je skupinou osob, která se vyznačuje společnou charakteristikou, která má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č.j. 5 Azs 63/2004 – 60).* Odlišnost této skupiny musí být tak výrazná a musí být takové intenzity, že většinová společnost je schopna ji takto i vnímat. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce dle shora citované judikatury do žádné takové sociální skupiny zařadit nelze. Žalovaný poukázal na to, že žalobce je ukrajinské národnosti a ve městě H. v Doněcké oblasti, v němž se narodil, měl registrovaný pobyt do dne 24.7.2009. Dne 30.7.2009 se podle údajů z jeho občanského průkazu nechal zaregistrovat k pobytu v Čerkaské oblasti ve vesnici N.D. na adrese ... Tuto registraci dne 26. 10. 2013 zrušil a dne 6. 11. 2014 se zaregistroval na adrese ... ve vesnici Ch. taktéž v Čerkaské oblasti. Tato adresa je také uvedena v povolávacím lístku, jehož překlad žalobce žalovanému dodal. Zhoršená bezpečnostní situace na Ukrajině se nadále týká pouze Doněcké a Luhanské oblasti, nikoli však oblasti Čerkaské, kde má žalobce již od července 2009 registrovaný pobyt. Žalovaný v tomto bodě uzavřel, že žalobci objektivně nic nebrání vyřešit nepříznivou bezpečnostní situaci, které je ve městě H. vystaven, přestěhováním se do místa jeho registrovaného pobytu v Čerkaské oblasti, kde ostatně žije i jeho sestra a rodina jeho manželky, která z této oblasti pochází. Žalovaný rovněž v případě žalobce nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce na Ukrajině byl vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalovaný poukázal na to, že žalobce v zemi původu neměl žádné potíže se státními orgány své země a nikdy nebylo, ani v současnosti není, proti němu vedeno trestní stíhání. Dále žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 13.3.2009, č.j. 5 Azs 28/2008 – 68, v němž soud vyslovil závěr, že *„v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné*

újm; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.“ Na Ukrajině, jak už mnohokrát judikoval Nejvyšší správní soud v Brně, např. ve svém rozsudku ze dne 15.1.2015, č.j. 7 Azs 265/2014, však „nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Žalovaný v této souvislosti dále konstatoval, že žalobci objektivně nic nebrání v tom, aby účinnou ochranu našel v jiné části země, která není nepříznivou bezpečnostní situací na východu země zasažena, například v místě jeho registrovaného pobytu v Čerkaské oblasti. Žalovaný s ohledem na shora uvedené v případě žalobce důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu neshledal. Žalovaný měl za to, že se při posuzování žádosti žalobce o mezinárodní ochranu nedopustil žádné nezákonnosti. Napadené rozhodnutí bylo podle jeho názoru vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, a to na základě dostatečných a řádným způsobem opatřených podkladů.

Při ústním jednání konaném dne 30.11.2015 žalobce konstatoval, že informace, ze kterých žalovaný při posuzování životní situace žalobce vycházel, jsou neaktuální a na daný případ neaplikovatelné. Dále konstatoval, že situace, která je na Ukrajině, nastala vinou špatného postupu vlády, a to především s ohledem na její ultranacionální politiku. Celý konflikt vyvstal na základě toho, že vláda svým rozhodnutím odepřela přístup k úřadům více než 40 % obyvatel Ukrajiny z důvodu jazyka, neboť stanovila, že napříště budou úřady přijímat pouze Ukrajince, kteří hovoří Ukrajinštinou. Ukrajinská vláda se obrátila proti vlastním obyvatelům. Žalobce opětovně uvedl, že má za to, že splňuje podmínky pro udělení azylu pro přiznání mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu. Žalovaný nad rámec ve svém vyjádření uvedeného poté konstatoval, že podle poslední informace Vojenského oddělení zastupitelského úřadu v Kyjevě ze dne 15.10.2015 došlo k výrazným změnám v posuzování nástupu do vojenské služby na Ukrajině. Nástup do bojem ohrožených dvou oblastí je pouze na principu dobrovolnosti po absolvování tříměsíčního kurzu.

Součástí **správního spisu** je žádost o udělení mezinárodní ochrany datovaná 7.4.2015, v níž žalobce sdělil, že je národnosti ukrajinské a opustil svoji vlast dne 28.3.2015 z důvodu válečného stavu na Ukrajině. Uvedl, že nechce zabíjet lidi. Narodil se a vyrůstal v G., a poté kvůli práci odjel do Č., kde žil 3 roky, má i pobyt a žije tam rodiče jeho manželky. Právě na tuto adresu mu začaly chodit povolávací rozkazy, a proto odjel do Polska. Následně se vrátil do G., kde za ním začali chodit vojáci druhé strany, a v důsledku toho odjel. Žalobce dále konstatoval, že když volal na Ukrajinu, řekli mu, že separatisté odvedli jeho strýce. Na základě toho si sbalil věci a odjel přes Charkov do Č., kde si vyřizoval vízum. Kdyby zůstal, zabila by ho buď jedna, nebo druhá strana. Uvedl, že se bojí o svůj život, protože obyčejný voják se průměrně dožije dvě a půl minuty. Poukazoval na to, že mužům slibují, že je všechno naučí, když se nechají naverbovat, vezmou je na dva týdny na výcvik a po výcviku jim řeknou, že je odvezou domů, ale místo toho je odvezou do války. Dále v žádosti uvedl, že se nechce vrátit do země a raději by někde byl nelegálně, než by se vrátil, neboť kdyby se vrátil,

odvedli by ho do armády a musel by bojovat a tam by ho také zabili. Ve vlastnoručních důvodech žádosti uvedl „*prosím o politický azyl kvůli válečnému stavu v mé zemi. Bojím se o svůj život, já mírumilovný člověk nechci zabíjet lidi.*“

V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany z téhož dne žalobce uváděl, že žil nějakou dobu v Č., kde pracoval. Následně ho propustili. S budoucí manželkou přijeli do G., kde žili s matkou v jejím bytě. To bylo v roce 2012, tehdy se oženil a našel si v Gorlovce práci. Následně začali Gorlovku bombardovat a oni tam stále žili. Konstatoval, že jejich dům byl chráněn vysokými devítipatrovými domy před bombardováním. Jeho matka a manželka stále v tom bytě bydlí. Uvedl, že odešel proto, že separatisté odváděli muže a že žádné politické problémy ve své zemi původu nemá. První povolávací rozkaz dostal v červenci 2014. Rozkazy přicházely do Čerkas, ale on žil v Gorlovce. To, že přišel rozkaz, mu zavolala tchýně. Poté začali chodit separatisté. Chtěl odjet do Čerkas, aby ho nechali separatisté na pokoji, ale nemohl, protože přišel druhý povolávací rozkaz. V Čerkasech je roznášela sousedka, která znala jeho rodinu a která začala na žalobcovu tchýni vyvíjet tlak, aby přijel. Proto nakonec odjel do Polska, kde byl 5 měsíců, a doufal, že se situace na Ukrajině uklidní. Když se vrátil, již existovaly hranice DNR a celý leden a únor bombardovali město a žádné příměří tam neplatilo. Dále žalobce sdělil, že ho jednou na ulici zastavili separatisté, ptali se ho, proč nebojuje, a říkali mu, že je zrádce. Měl u sebe ukrajinský občanský průkaz, separatisté si zapsali jeho údaje a pustili ho. Následně zaplatil řidiči, který ho převezl přes Luhansk do Rostovu v Rusku, poté se dostal do Charkova a následně vlakem do Čerkas. Tchýně žalobci opět papírově zařídila pobyt v nemocnici a on obcházel cestovní kanceláře kvůli vízu. Když bylo vše hotové, jel do Lvova. Konstatoval, že dostal z ukrajinské armády celkem tři povolávací rozkazy. Do armády nechtěl. Nemohl ničit své rodné město, svůj domov. I když muže před odvezením do válečných zón cvičí, za dva týdny nejsou schopni se řádně připravit. Uvedl, že by nemohl bojovat ani na jedné straně, nechce žádnou válku. Žalobce dále sdělil, že muže odvádějí na jistou smrt. Definitivně se rozhodl k opuštění Ukrajiny, když ho v Gorlovce zastavili separatisti a dvakrát ho udeřili po hlavě. Tehdy si uvědomil, že tam není v bezpečí. Nenávistný postoj zažil i v Polsku. Bylo tam spoustu Ukrajinců ze západní Ukrajiny a kvůli jejich chování musel vystřídat 5 zaměstnání. Lidé mu nadávali do separatistů a teroristů. I v Čerkasech cítil nenávistný postoj vůči obyvatelům z Donbasu. Na Ukrajině je zvýšená četnost policejních kontrol dokladů, a když viděli, odkud je, sprostě mu nadávali. V médiích veřejně vystupují různí činitelé a prohlašují o obyvatelích z východu, že je nás potřeba zlikvidovat. V případě návratu na Ukrajinu po překročení hranic by ho zadrželi a poslali do armády. Mohlo by se taky stát, že by ho někdo na západní Ukrajině zabil, kdyby viděl jeho doklady. A kdyby se dostal domů, musel by nastoupit do armády za druhou stranu. Ochotný vrátit se na Ukrajinu nebyl ani v případě, když by skončila válka. Ani v tomto případě by si totiž nebyl jistý, že by byl v bezpečí, určitě se tam objeví různé struktury, které je budou hledat.

Žalovaný pro posouzení situace v zemi původu žalobce opatřil zprávy, které jsou součástí spisu a o které se v rozhodnutí opírá. Jedná se o informaci MZV ČR č.j. 98524/2014-LPTP ze dne 16.4.2014, informaci MZV ČR č.j. 98525/2014-LPTP ze dne 29.5.2014, informaci MZV ČR č.j. 110105/2014-LPTP ze dne 1.8.2014, Výroční zprávu Human Rights Watch ze dne 29.1.2015, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UHNCR), Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině –aktualizace

č. 2, ze dne 15.1.2015. Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 15.2.2015, Infobanky ČTK, Informace Freedom House – „Ukrajina“ ze dne 28.1.2015.

V **napadeném rozhodnutí** žalovaný dospěl k závěru, že žalobce neuváděl v průběhu řízení žádné skutečnosti, z nichž by mohl být činěn závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod podle § 12 písm. a) zákona o azylu, když uváděl, že on sám, ani nikdo z jeho rodiny není a nebyl členem žádné politické strany či organizace a ve vlasti neměl žádné politické problémy. Azyl žalobci podle § 12 písm. a) nebyl udělen. Pokud jde o odůvodnění neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že důvody podle tohoto ustanovení jsou taxativně vymezeny. Žalovaný žalobcovy obavy ze zhoršené bezpečnostní situace na východě Ukrajiny nepovažoval za azylově relevantní, neboť podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka osoby, které byly donuceny opustit svou vlast na základě ozbrojeného národního nebo mezinárodního konfliktu, nejsou považovány za uprchlíky. Ustanovení § 14a zákona o azylu pamatuje na situace, kdy cizinci hrozí v případě návratu do vlasti vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích ozbrojeného konfliktu, právě možností udělení doplňkové ochrany proto, že tato situace nemůže být důvodem pro udělení azylu. Snaha vyhnout se nástupu do armády není sama o sobě podle žalovaného důvodem k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, zejména pokud se povinnost týká všech obyvatel země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení. Branná povinnost je legitimní občanskou povinností a podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka *člověk jasně není uprchlíkem, pokud jeho jediným důvodem pro dezerci či vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strach z boje*. Žalovaný odkázal i na rozsudek Vrchního soudu v Praze č.j. **6 A 58/97**, podle něhož *povolávání k výkonu vojenské služby samo o sobě není pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení*. Samotná povinnost každého občana Ukrajiny účastnit se základní vojenské služby nebo v rámci mobilizace dalšího výcviku či dokonce bojových operací, pokud je evidentně zaměřena na veškeré bojeschopné muže, nemůže být podle správního orgánu chápána jako pronásledování ze strany ukrajinských státních orgánů. S tím souvisejí i potíže žalobce se soukromými osobami – separatisty. Žalobce měl dle správního orgánu možnost řešit své problémy se soukromými osobami přesídlením v rámci vlasti, ale neučinil tak. Žalovaný má tedy za to, že žalobce nebyl pronásledován, neboť dle **§ 2 odst. 10 zákona o azylu** se za *pronásledování nepovažuje, vztahuje-li se obava cizince pouze na část území, jehož státní občanství má*. Z dokumentů dodaných žalobcem podle správního orgánu vyplývá, že žalobce je již od července 2009 nepřetržitě registrován k pobytu v Čerkaské oblasti, kde také fakticky několik let žil. Podle správního orgánu by tedy žalobce neměl mít potíže do uvedené oblasti vstoupit a v ní se usadit. Ani obava z nástupu do armády není považována za azylově relevantní důvod. Ohledně nenávistného postoje obyvatel Čerkaské oblasti vůči obyvatelům Donbasu a nadávkám ze strany policejních orgánů, žalovaný poukázal na informaci Ministerstva zahraničních věcí, která je součástí spisu, která hovoří o možnosti vyhledat na Ukrajině pomoc v případě poškození způsobeného trestnou činností či porušováním práv a svobod. Lze také podat stížnost proti postupu policejních složek. Správní orgán vzhledem k tomu, že je žalobce již téměř 6 let registrován v Čerkaské oblasti, má pochybnosti o tom, zda těmito potížím ze strany soukromých osob a policejních orgánů skutečně čelil. K tvrzení

o zastaralých podkladech pro vydání rozhodnutí žalovaný poukázal na to, že se jedná z větší části o informace respektovaných mezinárodních organizací, které vychází v určité periodicitě, zpravidla jako výroční zprávy. Tudíž byly využity nejnovější zprávy tohoto druhu. Žalovaný poukázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 7A 525/97, který uvádí, že správní orgán je povinen učinit zjištění o konkrétním politickém prostředí v zemi původu cizince. Musí opatřit zjištění zaměřené na politické prostředí v zemi původu, konkrétně před odchodem cizince z vlasti; po dobu vedení řízení před správním orgánem. Žalovaný konstatoval, že podklady jsou v souladu s tímto právním názorem. Dále poukázal na to, že žalobce měl možnost podklady doplnit. Žalovaný uvedl, že je mu i z každodenního zpravodajství známo, že zhoršená bezpečnostní situace je omezena pouze na Doněckou a Luhanskou oblast a nemá vliv na oblast Čerkaskou, kterou považuje žalovaný za bezpečnou.

Dále bylo zdůvodněno neudělení azylu z humanitárních důvodů, kdy proti tomuto nesměřují žalobní námitky. Neudělení doplňkové ochrany bylo odůvodněno následujícím způsobem. Žalobce neuváděl a žalovaný nenalezl skutečnosti, na základě kterých by mohla žadateli hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti s ohledem na to, že byl již trest smrti zrušen.

Dále se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobci hrozí při návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Toto ustanovení bylo přejato z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a při interpretaci pojmu bylo vycházeno z rozsudku Evropského soudu pro lidská práva, podle kterého pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Evropské úmluvy, a aby bylo možné pokládat trest za ponižující ve smyslu tohoto čl. Evropské úmluvy, musí ponižení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalovaný k takovému závěru nedospěl. Doplňkovou ochranu lze shledat pouze tam, kde nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli kde vůbec nastat nemusí nebo může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností, které dosud nelze předjímat. Žalovaný tak nezjistil žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že žalobce byl na Ukrajině vystaven skutečně hrožícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný poukázal opět na informaci Ministerstva zahraničních věcí o tom, že ukrajinská legislativa neumožňuje postih neúspěšných žadatelů a nejsou informace o tom, že by tyto osoby byly vystaveny znevýhodňování nebo diskriminaci ze strany státních orgánů. Stran potíží žalobce se soukromými osobami během jeho pobytu v Gorlovce zopakoval, že žalobce měl možnost město Gorlovka opustit a vycestovat do Čerkaské oblasti, kde má pobyt registrován, a to i za situace, že by to pro něj znamenalo nástup do armády. Ohledně potíží se soukromými osobami v těch částech Ukrajiny, které jsou pod kontrolou kyjevské vlády, žalovaný uvedl, že má z výše uvedených materiálů a ze své činnosti informace o obtížích, které mohou osoby, jež vycestovaly z konfliktních oblastí, zažívat v těchto oblastech. Je však také známo, že na Ukrajině existuje možnost žádat státní orgány o pomoc v případě poškození způsobeného trestnou činností či porušováním práv a svobod. Existuje i možnost podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů. Nutnost vykonat vojenskou službu nelze vnímat jako vážnou újmu, neboť je jednou z nejzákladnějších státo-občanských povinností a vyhnutí se vojenské službě je trestným činem i v ČR. Ohledně možnosti doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu žalovaný v otázce,

zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích ozbrojeného konfliktu, uvedl, že z informačních zdrojů i ze zpravodajství ČTK vyplývá, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu citovaného ustanovení. Žalovaný považoval za irelevantní žalobcovy obavy ze zhoršené bezpečnostní situace na východě Ukrajiny. S ohledem na informační zdroje a skutečnosti obecně známé, např. ze zpravodajství běžně dostupných médií, žalovaný konstatoval, že je mu známo, že na východě v Doněcké a Luhanské oblasti panuje zhoršená bezpečnostní situace, avšak v jiných částech je situace bezpečnostně stabilní a z překlady občanského průkazu je správnímu orgánu známo, že se nechal v roce 2009 žalobce registrovat k pobytu v Čerkaské oblasti. Do této oblasti přišel i povolávací rozkaz. Zhoršená bezpečnostní situace se této oblasti netýká, tudíž podle žalovaného žalobci nic nebrání vyřešit nepříznivou situaci v Gorlovce přestěhováním do místa registrovaného pobytu v Čerkaské oblasti. O tom, že je situace žalobce řešitelná, svědčí i to, že byl schopen v březnu 2015 do Čerkas vycestovat, a to i za cenu, že by to znamenalo pro žalobce nástup do armády.

Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (*dále jen „s.ř.s.“*) ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, podle § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s.ř.s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Soud žalobu neshledal důvodnou.

K námitce žalobce, že splňuje všechny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, a to zejména podmínky uvedené v § 12 písm. b) zákona o azylu, a že žalovaný jeho žádost zamítl pouze na základě zprostředkovaných a nepřesných informací, soud uvádí, že udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým způsobem legalizace pobytu na území České republiky, a to z přesně vymezených důvodů. Žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani při pohovoru neuvedl skutečnosti, pro které by mu mohl žalovaný udělit azyl podle § 12 písm. a) či b) azylového zákona. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že není a nebyl nikdy členem žádné politické strany ani jiné organizace, a následně při pohovoru výslovně sdělil, že ve vlasti nikdy žádné politické problémy neměl.

Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Žalobce za důvod neochoty vrátit se do vlasti označil odůvodněnou obavu, že bude v zemi svého původu pronásledován pro svou příslušnost k sociální skupině, a to obyvatel

Donbaské oblasti, neboť se sám stal obětí verbálních útoků pro svůj původ. Dále vyslovil obavy z případného nástupu do armády. Žalovaný situaci žalobce posuzoval na základě informací o Ukrajině z různých zdrojů v časovém rozpětí od dubna 2014 do února 2015 a soud se ztotožňuje s posouzením žalovaného, které je uvedeno v napadeném rozhodnutí. Tvzení žalobce o jeho pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině je zcela neopodstatněné. Pojmem „sociální skupina“ se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.7.2007, č.j. 9 Azs 33/2007-78, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.12.2003, č.j. 6 Azs 45/2003-49). Určitá sociální skupina ve smyslu § 12 zákona o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.5.2004, č.j. 5 Azs 63/2004-60). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že odlišnost této skupiny musí být tak výrazná a musí být takové intenzity, že většinová společnost je schopna ji takto vnímat. S ohledem na shora uvedené nelze žalobce zařadit do žádné sociální skupiny. Jak správně konstatoval žalovaný, žalobce je ukrajinské národnosti a sice je jeho rodným městem Horlivka v Doněcké oblasti, ve které je společně s Luhanskou oblastí podle informací o zemi původu zhoršená bezpečnostní situace, nicméně se jedná o 2 oblasti z celkového počtu 24, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena. Ve zbytku země je bezpečnostní situace stabilní a žalobci tak nic nebrání, aby nepříznivou bezpečnostní situaci vyřešil přestěhováním se, a to např. do místa jeho registrovaného pobytu v Čerkaské oblasti, kde žije i jeho sestra a rodina jeho manželky.

Žalobce v podané žalobě uvedl, že má obavy z odvodu do armády, neboť by musel bojovat proti svým krajanům, přátelům a blízkým v občanské válce, a navíc by mu hrozila smrt, a to účastí v občanské válce bez řádného bojového výcviku anebo z rukou ozbrojených složek Ukrajiny, pokud by byl donucen bojovat na straně rebelů. Soud k tomu uvádí, že tyto žalobcem shora uvedené důvody nejsou azylově relevantními. Nejsou samy o sobě důvodem k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Azylově relevantní by bylo odmítání podílet se na bojových akcích z hlediska přirozenoprávních, mezinárodním společenstvím obecně odmítaných důvodů, jako jsou např. genocida, etnické čistky, kruté vedení války proti civilnímu obyvatelstvu apod. Nikoliv však z pouhé averze k vojenské službě nebo ze strachu o život (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.8.1994, č.j. 6 A 509/94-27). Samotné odmítání vojenské služby, které by bylo odůvodněno obavou z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá právo na přiznání mezinárodní ochrany podle tohoto ustanovení, a to ani v případě, že by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.

Neopodstatněnou shledal soud i námitku žalobce, že splňuje rovněž podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14a zákona o azylu, a to z důvodu uvedeném v § 14a odst. 2 písm. c) téhož zákona.

Doplňková ochrana **podle § 14a zákona o azylu** se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě existují důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je státním občanem nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého

bydliště, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 citovaného ustanovení a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem nebo svého posledního trvalého bydliště.

Pro aplikaci zmíněného ustanovení je třeba zkoumat, zda žadatel splňuje zákonem stanovená kritéria, které popsal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31.10.2008 č.j. 5Azs 50/2008-62. Podle citovaného rozsudku je třeba k udělení doplňkové ochrany splnit kumulativně následující podmínky: „*Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.*“ Udělení doplňkové ochrany je dále vyloučeno v případě, že žadatel splňuje podmínky pro udělení azylu (§ 28 odst. 1 azylového zákona). Žalovaný se při posouzení žádosti zaměřil především na třetí podmínku, tj. na otázku, zda žalobci hrozí v případě návratu na Ukrajinu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Při posouzení ve vztahu k existenci důvodu pro udělení doplňkové ochrany vycházel žalovaný především z výpovědi žalobce, z jím doložených materiálů, z materiálů z řízení o správním vyhoštění, z výpisu z evidence cizinců a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině.

Soud souhlasí se závěry a s odůvodněním žalovaného, který došel k závěru, že podmínka stanovená v § 14a azylového zákona není splněna, tedy že žalobci vážná újma nehrozí. Žalobce neuvedl a ani žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Z informací, které žalovaný k posouzení měl k dispozici, vyplývá, že trest smrti byl na Ukrajině v roce 2003 zrušen. Žalovaný se také zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce byl vystaven na Ukrajině skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Jak již bylo shora uvedeno, z informací o zemi původu žalobce bylo zjištěno, že zhoršená bezpečnostní situace panuje ve 2 oblastech z celkového počtu 24, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena. Konkrétně se jedná o Doněckou oblast a Luhanskou oblast. Ve zbytku země je bezpečnostní situace stabilní.

K námitce žalobce, že důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14 odst. 2 písm. c) je fakt, že na území Ukrajiny probíhá ozbrojený konflikt, který má mezinárodní rozměr, neboť se do konfliktu vměšují cizí mocnosti, jež bojovníky obou stran finančně a vojensky podporují, a že není vojákům poskytován ani základní výcvik, kdy mobilizovaní branci jsou po 14denním, naprosto nedostatečném výcviku vysíláni ihned do bojových operací, kde nemají šanci na přežití, soud především poukazuje judikaturu Nejvyššího správního soudu, který dovodil, že situaci na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15.1.2015, č.j. 7 Azs 264/2014). Soud se

proto ztotožňuje s žalovaným v tom, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že rozhodnutí žalovaného vychází z nepřesných a zastaralých informací. Zprávy o situaci v zemi původu byly k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaným přiměřeně aktuální.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 30. listopadu 2015

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Bc. Michaela Karásková